

83/14, 37/15, 70/16

Grimeton 18.
Skar. nr. 5836-6000.
(6001-6081.)
(6082-6083.)

1.

Avskrift ur kopiebok 1919, sid. 86.

Göteborg den 25 februari 1919.

Till Riksantikvarien.

Härmed skulle jag tillåta mig lämna följande berättelse om de under år 1918, med Riksantikvariens benägna tillstånd, för Göteborgs Musei räkning företagna undersökningarna av forminnen från hednatiden.

1. En gjuteriplats från bronsåldern på "Broåsen" under herrgården Runsten, Grimeton socken, Himle härad, Halland.

Den undersökning, som för Musei räkning kommit till utförande åren 1914, 1915 och 1916, fulländades 1918. En kvadratisk areal med 10 m sida, sålunda 100 m² stor, blev omsorgsfullt genomgrävd och all jorden sållad. Fynden numrerades efter kvadratmetern.

Forminnet, som omslöts av denna fyrkant, hade utseende som ett vanligt litet gravrös, 6.5 m. brett i N-S, 7.3 m. brett i Ö-V, sålunda något elliptiskt, med en krets av större stenar i rösets kant. Röset innehöll emellertid ingen grav eller dock ingen tydlig sådan, emedan några få bitar brända ben, som lågo spridda i röset och bland kol i bottenskiktet under detsamma, knappast kunna antagas vara av mänskliga eller härröra från ett likbål.

Påfallande var det däremot, att flertalet av stenarna i röset voro skörbrända och kolsvärtade. Detta står i samband med den verksamhet, som här ägt rum, och som upplyses genom fyndet av smältdeglar och gjutformar av lera, liggande spridda bland rösets stenar och vid dess botten. I deglarna, varav två stycken äro avbildade i Musei "Årstryck" 1915, sid. 79, har brons blivit smält, och i formarna ha därmed gjutits olika redskap från bronsåldern. Av dylika bronsföremål hittades i röset en holkylxa utan ögla från bronsålderns sista skede.

Gjutformarna voro krossade i småbitar, deglarna ävenledes söndriga. Sedan fyndet behandlats i Museet och bitarna - genom mödosamt och tidsödande arbete - blivit sammanpassade och hopsatta, har erhållits 20 st. hela eller nästan hela deglar förutom många fragment. Dessutom fanns ett antal skärvor av bronsålders lerkärl, 2 kvarnstenar och en krossten samt en pärla av blått glas och ett litet beslag med ring av brons (tiden osäker).

I bottenskiktet under röset samt i ett antal smärre gropar, som voro urholkade i alvens, undergrundens grus undet det ursprungliga mylleskiktet, hittades en del redskap (skrapor, pilspetsar) och skärvor av flinta samt några krukskärvor, däribland enstaka med snoddornament, tillhörande senare delen av stenåldern. (På platsen hittades för övrigt även en skivvya av flinta).

Denna stenålders boplats sträckte sig även utanför rösets omkrets så långt utgrävningen räckte (och troligen längre bort), men var icke synlig på fältets ljungbevuxta yta.

.....

Fotografier från undersökningarna med förteckning kommer att lämnas. (Fotogr. äro färdiga!).

Med utmärkt högaktning.

G. Sarauw.